

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Constantin Alerguș

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Radu Dumneanu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 20 octombrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2015, în cauza penală în privința lui:

Pruteanu Igor Nicolae, născut la 19 martie 1981, originar și domiciliat în mun. Chișinău, or. Durlești, str. G. Coșbuc 1 „A”.

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță: 04.06.2014– 20.10.2014;*

- *instanța de apel: 01.12.2014- 22.01.2015;*

- *instanța de recurs: 25.03.2015- 12.05.2015.*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 20 octombrie 2014, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Pruteanu Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. 2 lit. c) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare și amendă de 8000 (opt mii) unități convenționale, ceea ce constituie 160 000 (o sută șaiszeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe termen de 8 (opt) ani.

Conform art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probă de 4 (patru) ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Pruteanu Igor activînd în baza Ordinului nr. 115-p din 25 februarie 2013 al Inspectoratului Fiscal de

Stat mun. Chişinău, în calitate de inspector superior, fiind persoană publică, avînd în virtutea acestei funcţii permanent drepturi şi obligaţii în vederea exercitării funcţiilor autorităţii publice, fiind obligat în conformitate cu Fişa de post privind obligaţiunile funcţionale de a dirija în cunoştinţă de cauză sectorul de muncă încredinţat, să manifeste iniţiativă şi perseverenţă, să asigure îndeplinirea întocmai a sarcinilor ce stau în faţa sa, să se călăuzească în exercitarea atribuţiilor de legislaţia în vigoare, să fie obiectiv şi imparţial, avînd obligaţii în vederea exercitării obligaţiunilor de serviciu în strictă conformitate cu legislaţia în vigoare, iar în conformitate cu Legea privind combaterea corupţiei şi protecţionismului nr. 900-XIII din 27 iunie 1996, acceptînd benevol restricţiunile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acţiuni ce pot conduce la folosirea situaţiei de serviciu şi a autorităţii sale în interese personale, de grup şi în alte interese decît cele de serviciu, contrar obligaţiilor şi interdicţiilor impuse de funcţia deţinută, în perioada 18 martie - 15 aprilie 2014 a comis infracţiunea de corupere pasivă, în următoarele circumstanţe:

În perioada lunii martie 2014, fiind numit la posturile fiscale instituite la întreprinderile SRL „Salt-Grup”, SRL „Tiera Grup” şi SRL „Unita” a extorcat de la administratorul SRL „Salt-Grup”, Breahnă Eugeniu mijloace băneşti ce nu i se cuvin în sumă de 10000 lei, pentru a fi anulate ordinele prin care au fost instituite posturile fiscale la întreprinderea administrată de către acesta, precum şi de la întreprinderile SRL „Tiera Group”, SA „Unita” cu care acesta are relaţii economice de colaborare, cît şi pentru a nu crea impedimente întreprinderilor SRL „Salt-Group” şi SA „Unita” la comercializarea mărfii - sare tehnică şi alimentară aflată în stoc la întreprinderile menţionate. La 25 martie 2014, aproximativ la ora 12.40 min., aflîndu-se la sediul întreprinderii SRL „Salt Group”, amplasat în mun. Chişinău, str. Munceşti 793/3 a primit de la Breahnă Eugeniu mijloacele băneşti extorcate în sumă de 10 000 lei.

Tot el, în perioada lunilor martie - aprilie 2014, a extorcat de la administratorul SRL „Salt Group”, Breahnă Eugeniu, mijloace băneşti în sumă de 500 dolari SUA pentru ca ultimul să poată realiza fără impedimente marfa - sare tehnică şi alimentară, care urmează a fi importată de către acesta în cantitate de 10 vagoane de sare, a câte 50 dolari SUA, pentru fiecare vagon de marfă. La 15 aprilie 2014, aproximativ la ora 14.55 min., aflîndu-se la sediul întreprinderii SRL „Salt Group” amplasat în mun. Chişinău, str. Munceşti 793/3 a primit de la Breahnă Eugeniu mijloacele băneşti extorcate în sumă de 500 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 6710 lei.

3. Sentinţa a fost atacată cu apel de către procuror, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal la 5 ani închisoare, cu amendă în mărime de 700 unităţi convenţionale şi cu privarea cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii publice pe

termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În susținerea apelului a invocat că, la emiterea sentinței, instanța a aplicat o pedeapsă prea blîndă inculpatului, din următoarele considerente:

- instanța de judecată a ignorat prevederile Recomandării nr. 61 din 14.12.2013 Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale în cauzele de corupție;
- instanța de judecată trebuia să țină cont de gravitatea infracțiunii;
- aplicînd prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa penală nu-și va atinge scopul și nu v-a restabili echitatea socială, corectarea inculpatului, prevenirea comiterii de noi infracțiuni;
- săvîrșind infracțiunea în calitate de persoană publică, Pruteanu Igor a acționat contrar activității persoanei publice și prin infracțiune a subminat autoritatea statului;
- la stabilirea pedepsei, instanța nu a delimitat circumstanțele excepționale pentru o pedeapsă mai blîndă.

3.1. Inculpatul a declarat apel (incorect numit recurs) prin care a solicitat casarea sentinței, ca nefondată.

În motivare a menționat că, deși cauza penală s-a examinat în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de fond a aplicat în calitate de amendă pedeapsa maximă prevăzută de sancțiunea art. 324 alin.(2) Cod penal, adică 8000 unități convenționale - 160 000 lei.

În acest sens, este necesar să se atragă atenția că, avînd la bază prescripțiile legale, prevăzute de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală precum și faptul că sancțiunea art. 324 alin.(2) Cod penal prevede că amenda care poate fi aplicată pentru comiterea faptei respective este de la 6000 la 8000 unități convenționale, pedeapsa care putea fi aplicată în privința sa nu poate să depășească limitele de la 4500 la 6000 unități convenționale, iar instanța greșit a individualizat pedeapsa aplicată în acest sens.

3.2. Avocatul Radu Dumneanu a declarat apel în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței ca nefondată.

În motivarea apelului a menționat că în petiția adresată Centrului Național Anticorupție la 10.02.2014 de către cet. Samoil Andrei (f. d. 11-13), nu se conțin careva informații ce ar confirma careva acțiuni de estorcare întreprinse de către numitul Pruteanu Igor.

Înregistrarea audio despre care s-a indicat că ar fi fost efectuată la 18.03.2014 (f.d.31), în care, în mod evident, acționînd în interesele agenților economici la care au fost instituite posturi fiscale și care, la 20.03.2014 a depus un denunț împotriva numitului Pruteanu Igor, anume Breahnă Eugen îi propune lui Pruteanu Igor sume de bani. Înregistrarea în cauză, la fel, nu conține careva informații ce ar putea confirma careva acțiuni de estorcare întreprinse de către numitul Pruteanu Igor;

Înregistrările audio din 03.04.2014 și 15.04.2014 (f.d.67 și f.d.69-70), confirmă cu certitudine că inculpatul Pruteanu Igor nu a estorcat careva sume de bani, ci acestuia i s-a propus în mod deschis suma de 1000 lei, pe care nu a estorcat-o.

În așa mod, este evident că sub îndrumarea reprezentanților Centrului Național Anticorupție, denunțatorul Breahnă Eugeniu 1- a provocat pe inculpatul Pruteanu Igor să comită infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (1) Cod penal.

Potrivit pct.10 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru corupere pasivă ori activă, prin noțiunea de estorcarea de bunuri sau servicii, enumerate în art. 324 alin. (1) Cod penal se subînțelege cererea acestora de către făptuitor sub amenințarea săvîșirii acțiunilor care vor putea cauza prejudicii intereselor atît legale, cît și ilegale ale corupătorului sau crearea intenționată a unor condiții care îl impun să le dea (ofere) în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale sau ilegale.

În așa mod, prescripțiile legale menționate, denotă faptul că folosirea în mod eronat a expresiei estorcarea în denunțul numitului Breahnă Eugeniu a fost utilizată de către reprezentantul organului de urmărire penală doar în scopul de a agrava situația inculpatului și a crea în mod artificial a circumstanțelor necesare pentru a întemeia o acuzație de comitere a unei infracțiuni de corupție, prin metoda estorcării.

Analiza probelor expusă mai sus, denotă cu certitudine faptul că au fost încălcate principiile stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în partea ce ține de inadmisibilitatea acțiunilor de provocare din partea autorităților statului la cercetarea crimelor despre care se presupune că ar fi fost comise, respectiv și încălcarea dreptului la un proces echitabil.

La soluționarea prezentei spețe consideră, că este necesar să fie aplicate inclusiv prevederile art. 135 alin. (1) Cod de procedură penală care indică că, controlul transmiterii banilor sau a altor valori materiale extorcate prevede înmînarea sau predarea de bunuri, bancnote sau documente persoanei care pretinde sau le acceptă, sub supraveghere și cu documentarea acestor acțiuni.

Alin. (3) al aceluiași articol prevede că, controlul transmiterii banilor sau a altor valori extorcate, deși formal cade sub incidența infracțiunii, în mod separat nu constituie infracțiune și se realizează doar în scopul identificării intențiilor și verificării comunicării cu privire la infracțiunea de corupere sau de șantaj, care a început pînă la sau în afara implicării organelor respective.

Mai mult ca atît, toate stenogramele și actele procedurale administrate și întocmite în cauza dată menționate supra, denotă de fapt, că Pruteanu Igor în realitate a fost provocat de către denunțator sub îndrumarea reprezentanților Centrului Național Anticorupție.

Potrivit art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va înceta în cazurile în care ...

există circumstanțe prevăzute de lege care... exclud urmărirea penală. (vezi art. 135 alin.(3) cod de procedură penală)".

Astfel, legea procesual-penală în mod expres prevede că controlul transmiterii banilor în mod separat nu constituie infracțiune, fapt care, în conformitate cu prevederile art. 135 alin.(3), art.275 pct. 9), art. 285 alin.(2), art. 332 alin.(1) și art.350 Cod de procedură penală impunea încetarea procesului penal în privința numitului Pruteanu Igor.

În acest sens, avocatul a considerat ca fiind relevante și aplicabile inclusiv prevederile art.7 alin.(8) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată, precum și prevederile art.94 alin.(1) pct.8) și pct. 11) Cod de procedură penală, care indică expres că „în procesul penal nu pot fi admise și prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute ... prin încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor prezentului cod... prin provocarea, facilitarea sau încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii.

Pe lângă calificarea eronată a acțiunilor lui Pruteanu Igor și existența circumstanțelor care exclud urmărirea penală, chiar și în cazul în care instanța constată cu certitudine faptul estorcării și lipsa provocării inculpatului, la emiterea sentinței de condamnare s-a admis aplicarea eronată a legii la stabilirea pedepsei aplicate inculpatului. Deși Pruteanu Igor a recunoscut vinovăția în comiterea faptelor de primire a sumelor de bani, careva circumstanțe agravante, potrivit art. 77 Cod penal nu au fost stabilite, în același timp, instanța de fond a constatat faptul că la individualizarea și aplicarea pedepsei penale în privința inculpatului urmează a fi luate în considerare circumstanțele atenuante precum căința sinceră, recunoașterea vinovăției și cooperarea cu organul de urmărire penală, în calitate de circumstanță atenuantă urma să fie menționat inclusiv faptul că inculpatul are la întreținere un copil minor.

În pofida circumstanțelor expuse, instanța de fond a aplicat în calitate de amendă pedeapsa maximă prevăzută de sancțiunea art.324 alin.(2) Cod penal, adică 8000 unități convenționale, deaceia este necesar să se atragă atenția la acest moment cu înlăturarea omisiuni admise.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2015 au fost admise apelurile declarate, inclusiv și din alte motive casată sentința instanței de fond în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit căreia:

Lui Pruteanu Igor, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa de la 5 (cinci) ani închisoare cu executarea

pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 5000 unități convenționale - 100 000 lei și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor fiscale pe termen de 3 ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a invocat faptul că, în ședința instanței de fond, pînă la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a solicitat prin cerere scrisa examinarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște a și asupra cărora nu are obiecții. Astfel, cauza a fost examinată în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpat, iar analiza și verificarea probelor pe cauză prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor indică incontestabil la vinovăția lui Pruteanu Igor privind comiterea infracțiunii în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal după indicii calificativi: coruperea pasivă, adică pretinderea, acceptarea și primirea personal, de către persoană publică de bunuri și servicii, ce nu i se cuvin pentru sine sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale, cu extorcarea de bunuri.

În afară de faptul că inculpatul vina de comiterea celor incriminate a recunoscut-o, vinovăția lui a fost dovedită pe deplin și prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetării judiciare și, anume declarațiile martorului Breahnă Eugeniu cît și probele anexate la dosar, care au fost studiate în instanța de fond și verificate în instanța de apel. Astfel, Colegiul a precizat că potrivit materialelor cauzei acțiunile inculpatului conțin toate elementele componente de infracțiune prevăzută de art. 324 alin. (2) lit. "c" Cod penal.

Inculpatul în ședința de judecată din 18 septembrie 2014 a depus o cerere în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, prin care a solicitat examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și împotriva cărora nu are obiecții din motiv că își recunoaște fapta indicată în rechizitoriu și nu a solicitat administrarea de noi probe. Această cerere a fost confirmată de către avocatul său Pavel Zamfir. Instanța a admis demersul inculpatului și a examinat cauza în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța a menționat, că conform Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală”, pct. 19, instanța se pronunță printr-o încheiere, prin care dispune judecarea cauzei în procedură simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Conform alin. (4) al art. 364¹ și art. 342 alin.(3) Cod de procedură penală, încheierea, prin care instanța admite

încheierea inculpatului privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, se adoptă de către judecător și se include în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierea nu este susceptibilă căilor de atac. Din momentul pronunțării încheierii inculpatul și apărătorul lui nu mai pot renunța pe parcursul procesului penal asupra opțiunii sale de a fi judecată cauza potrivit procedurii simplificate. Dacă, eventual inculpatul ori apărătorul lui, după adoptarea încheierii privind admiterea cererii de judecare în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, în timpul audierii ori după aceasta, renunță la procedura simplificată, instanța, prin încheiere protocolară, va indica că renunțarea nu poate fi admisă.

În cauză nu s-a constatat situația când inculpatul sau apărătorul său ar fi renunțat la procedura simplificată, anume din acest motiv s-a și respins argumentul respectiv invocat la etapa apelului declarat doar de către avocat, or solicitarea apelului depus de către inculpat este una totalmente diferită de poziția avocatului.

Totodată, instanța de apel a statuat că instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal aplicând pedeapsa greșit individualizată în raport cu prevederile legii penale care reglementează pedeapsa, scopul acesteia și individualizarea ei, corectînd eroarea comisă prin casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei hotărîri noi potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță.

Colegiul a menționat, că restabilirea echității sociale presupune restabilirea drepturilor lezate - în urma infracțiunii unei anumite persoane, societății, statului, precum și reîntoarcerea, reîncadrarea vinovatului în societate după ispășirea pedepsei echitabile.

Anume reieșind din prevederile sus-enunțate instanța de apel a considerat, că aplicînd pedeapsa penală în privința inculpatului cu suspendarea executării în baza art. 90 Cod penal pedeapsa penală nu-și va atinge scopul și nu v-a restabili echitatea socială, corectarea inculpatului, prevenirea comiterii de noi infracțiuni, cu atît mai mult că, Pruteanu Igor fiind o persoană publică, prin infracțiune a subminat autoritatea statului.

Prin prisma art. 76 Cod penal circumstanță atenuantă a fost stabilită recunoașterea vinei de către inculpat, iar conform art. 77 Cod penal circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

De asemenea, instanța de apel a considerat necesară micșorarea pedepsei amenzii în limitele prevăzute de al.(8) art. 364¹ Cod de procedură penală.

5. Împotriva hotărîrilor menționate a declarat recurs ordinar avocatul Radu Dumneanu în numele inculpatului, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) 11) și 12) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea hotărîrilor pronunțate cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului, avocatul menționează că instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație că anularea ordinelor prin care au fost instituite posturile fiscale menționate nu ține de atribuțiile de serviciu ale inculpatului, fapt pentru care acțiunile privind primirea sumei de 10000 lei în legătură cu promisiunea de a interveni în vederea scoaterii/sistării posturilor fiscale respective puteau fi calificate în baza art. 326 Cod penal și nu în baza art. 324 Cod penal. Este evident faptul că în baza denunțului depus, urmărirea penală a fost pornită și ulterior Pruteanu Igor a fost condamnat eronat pe acest capăt de acuzare în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, deoarece în acțiunile sale se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 Cod penal.

Totodată, avocatul menționează că în petiția depusă de către Samoil Andrei la CNA încă la 10.02.2014 nu au fost invocate careva acțiuni ilegale ale inspectorului Pruteanu, ori relațiile între acesta și agentul economic reprezentat de denunțător au început doar după data de 28.02.2015, când inculpatul a fost numit responsabil de activitatea postului fiscal instituit la SA „Unita”.

În acest sens se poate de menționat că înregistrările audio din 18.03.2014 purtate între inculpat și Breahnă Eugeniu au fost efectuate sub îndrumarea reprezentanților Centrului Național Anticorupție, în lipsa autorizărilor necesare în acest sens prevăzute de legislație, iar urmărirea penală în baza art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal care prevede sancționarea faptelor coruptibile, comise prin extorcare, în lipsa circumstanțelor care puteau fi caracterizate de noțiunea de extorcare, a fost pornită doar pentru a justifica acțiunile speciale de investigație sub formă de interceptare a convorbirilor și controlul transiterii banilor, care urmau să aibă loc.

Recurentul consideră, că sub îndrumarea reprezentanților CNA, denunțătorul Breahnă Eugeniu l-a provocat pe inculpat să comită infracțiunea prevăzută de art. 324 alin. (1) Cod penal.

Având în vedere circumstanțele expuse, este evident că acțiunile lui Pruteanu Igor, în partea ce țin de primirea sumei de 50 dolari SUA pentru fiecare vagon de sare importată pentru a nu crea impedimente pentru comercializarea acesteia, puteau fi calificate doar în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, dar nu în baza art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal.

De asemenea, recurentul invocă faptul că atât instanța de fond cât și cea de apel nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală la stabilirea pedepsei inculpatului.

6. Asupra recursului declarat procurorul a depus referință prin care s-a expus pentru respingerea acestuia, deoarece motivele invocate în recurs nu au suport legal, or instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată și încadrarea juridică a acțiunilor condamnatului în strictă

conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, prin prisma probelor anexate la dosar.

7. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărîrilor atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.*

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal lărgit evidențiază că avocatul - recurent în recursul declarat invocă drept temeii de casare pct. 6), 10), 11) și 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; cînd persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege și cînd faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Însă, potrivit textului recursului, recurentul critică soluțiile instanțelor de fond în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului și în partea ce ține de stabilirea

pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și nu aduce argumente concrete în raport cu temeiurile menționate mai sus.

Colegiul stipulează că aceste temeiuri pentru declararea recursului ordinar nu și-au găsit confirmare la judecarea recursului înaintat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Conform art. 364¹ Cod de procedură penală, *procedura simplificată a judecării cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledoarie de vinovăție și poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:*

1) cererea inculpatului să intervină pînă la începerea cercetării judecătorești în prima instanță;

2) cererea inculpatului trebuie să conțină mențiuni privind recunoașterea totală și necondiționată a faptei/faptelor incriminate în legătură cu care a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe;

3) probele administrate în faza de urmărire penală să fie suficiente și de natură să permită stabilirea unei pedepse.

Potrivit aceleiași norme, judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar dacă inculpatul recunoaște faptele așa cum sunt menționate în rechizitoriu.

Astfel, conform materialelor cauzei penale, inculpatul Pruteanu Igor pe parcursul urmăririi penale a profitat de dreptul de a refuza să dea declarații, fapt menționat și în procesul-verbal de audiere în calitate de învinuit (f.d. 188 Vol. II).

Ulterior, în cadrul ședinței preliminare de judecată din 16.09.2014 în instanța de fond, inculpatul în prezența avocatului său a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, printr-un înscris autentic susținut pe parcursul judecării cauzei în prima instanță (f.d. 4 Vol. III), iar conform alin. (4) al art. 364¹ și art. 342 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța a admis cererea inculpatului prin încheiere protocolară inclusă în procesul-verbal al ședinței de judecată din 18.09.2015, încheiere care nu este susceptibilă căilor de atac.

Pînă la adoptarea soluției privind admiterea sau respingerea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de fond a verificat dacă:

- *rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile art.296 Cod de procedură penală;*
- *actele de urmărire penală nu sunt lovite de nulitatea absolută prevăzute în art.251 alin.(2) Cod de procedură penală;*
- *în faza de urmărire penală nu a fost încălcat principiul legalității sau loialității în administrarea probelor;*

- *nu au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția europeană (de pildă, se reține utilizarea torturii sau a tratamentelor inumane sau degradante pe parcursul audierilor);*
- *fapta imputată inculpatului just a fost încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal;*
- *au fost respectate dispozițiile legale privitoare la începerea urmăririi penale și/sau reluarea urmăririi penale.*

La acest capitol, Colegiul mai reține că înscrisul autentic al inculpatului cuprinde atât recunoașterea faptei descrisă în rechizitoriu, cât și solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Caracterul neechivoc al recunoașterii impune ca înscrisul să cuprindă o manifestare de voință suficient de clară, prin referire la faptele reținute prin rechizitoriul, solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, precizarea cunoașterii și însușirii acestor probe, precum și renunțarea la administrarea altor probe.

Aceste condiții trebuie întrunite cumulativ, ținând seama că declarația inculpatului nu este un act formal, ci și unul substanțial, de fond.

Prin înscrisul autentic inculpatul trebuie să recunoască și încadrarea juridică a faptei așa cum a fost reținută în rechizitoriu.

Formulând solicitarea de a judeca cauza în baza probelor administrate la fază de urmărire penală, inculpatul renunță neechivoc la dreptul de a interoga martori în fața instanței, renunțarea nefiind contrară art. 6 §3 lit. d) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, dreptul consacrat de aceste dispoziții neavând caracter absolut.

În speță este indubitabil constatat că inculpatul și avocatul acestuia nu au renunțat pe parcursul procesului penal la opțiunea de a fi judecată cauza în procedura respectivă.

Mai mult ca atât, Colegiul precizează că poziția inculpatului a fost susținută și prin apelul declarat, în care care a contestat sentința instanței de fond solicitând doar aplicarea unei pedepse mai blânde, pe când avocatul Radu Dumneanu, care a intervenit în procesul penal la etapa depunerii apelului, a contestat calificarea acțiunilor lui Pruteanu Igor, or, în cazul dat instanța menționează că poziția avocatului trebuie să fie una legată de poziția inculpatului sau în cazul când acesta ar fi contestat încadrarea juridică a faptei, nu puteau fi aplicate dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală.

La fel, Colegiul conchide că în situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel corect a verificat în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Totodată, instanța respinge afirmațiile recurentului precum că prima instanță la admiterea cererii privind examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală nu a verificat materialele cauzei, deoarece odată ce instanța de fond admite cererea inculpatului se prezumă că careva încălcări în cadrul urmăririi penale nu au avut loc.

Art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală prevede că, *încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.*

În speță, potrivit materialelor cauzei, inclusiv procesului-verbal de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală (f. d. 209 Vol. II), de către Pruteanu Igor sau avocatul său nu au fost invocate careva cereri privind atragerea nulității actelor procesuale din cadrul urmăririi penale și nici nu au fost contestate în ordinea prevăzută de legislația procesual penală.

Prin urmare, criticele formulate de recurent menționate la pct. 5 din decizie sunt identice cu cele invocate în cererea de apel, iar instanța de apel nu era obligată de a face o motivare asupra fiecărui argument, limitându-se doar la verificarea legalității și temeiniciei hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, verificând suplimentar probele cercetate în instanța de fond în raport cu motivele apelurilor declarate, adoptând o decizie care corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

În aceeași ordine de idei, Colegiul menține poziția instanței de apel referitor la casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și menționează, că la aplicarea pedepsei s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 76 Cod penal, s-a ținut cont de prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și de Recomandarea nr. 61 a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale în cauzele de corupție”, fiind stabilită sancțiunea penală corespunzătoare gradului prejudiciabil al infracțiunii comise, circumstanțelor acesteia și persoanei vinovate.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs constată că temeiurile invocate de recurent se combat prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusele erori de drept, astfel încât, hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, fiind descrise detaliat și argumentat în decizia instanței de apel, acceptate și de către instanța de recurs care în totalitatea lor resping argumentele recurentului.

Prin urmare, Colegiul lărgit apreciază criticile recurentului ca fiind vădit neîntemeiat, dat fiind că instanța de apel, a respectat exigențele prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală și a judecat, conform legii, cauza penală în privința lui Pruteanu Igor, în fapt și în drept.

În acest context, Colegiul concluzionează că argumentele invocate de către recurent în recurs sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil concluzia de respingere a recursului ordinar declarat, ca inadmisibil, cu menținerea deciziei instanței de fond.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Radu Dumneanu în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 20 octombrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2015, pe cauza penală în privința lui Pruteanu Igor, cu menținerea deciziei instanței de apel.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 02 iunie 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Constantin Alerguș